

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - Stat

Saksbehandler: Pål N. Arnesen, tlf 21 01 36 05, e-post: paal.arnesen@ys.no

Fornyings- og administrasjonsdepartementer
Arbeidsgiverpolitisk avdeling
Postboks 8004 Dep.
0030 OSLO

Vår ref.:
202-0131/07/YS-S/PNA
Deres ref.:

Dato:
4. juni 2007

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
05 JUNI 2007
ARKIVKODE: 554
SAKSNR: 200701261-27

HØRINGSVAR – RETNINGSLINJER FOR VARSLINGSRUTINER I STATSTJENESTEN

YS Stat vil innledningsvis vise til forutgående korrespondanse mellom partene i forarbeidet til utkastet hvor vi har påpekt bl.a. ytterligere konkretisering i retningslinjene. Vi forutsetter at dette tas med i det videre arbeidet med høringen.

YS Stat vil understreke at vi er godt fornøyd med at det utarbeides rutiner for varsling i statstjenesten, men at suksesskriteriene ligger i de konkrete rutinene som skal utarbeides i den enkelte virksomhet. Vi vil derfor påpeke at selv om rutinene er arbeidsgivers ansvar så må det presiseres tydeligere at tillitsvalgte og ansatte skal delta i utarbeidelsen. Vi ser også her at dette bør være et medbestemmelsespunkt som bør inn i en revidert Hovedavtale. Knytningen til virksomhetens egne etiske retningslinjer er bra.

Nettopp delaktigheten i utarbeidelsen av rutinene er viktig med tanke på spesielt to områder: forsvarlighetsbegrepet og gjengjeldelse. Vi er opptatt av at varsling skal oppfattes som et positivt element i virksomheten og være med på å skape et bedre arbeidsmiljø. Da er det etter vår oppfatning avgjørende at det ikke er uklarheter eller tvil knyttet til disse to områdene. Vi ser at i tillegg til dette så bør det også inngå i rutinene at ledelsen definerer sin holdning til lojalitetsbegrepet. Vi opplever ofte at ansatte har et heller overdrevent forhold til lojalitetsplikt og dette vil kunne virke som et hinder i den åpne prosessen vi er ute etter.

Til de enkelte punkter:

Punkt 1: Nei, det holder med en henvisning, men bør komme tydelig fram i rutinene.

Punkt 2: Ja, det bør tas inn noen setninger om forståelsen av lojalitetsplikten.

Punkt 3: Det er viktig å ha fokus på de ansatte i virksomheten. Men i mange virksomheter er det også andre som har kontaktflate mot virksomheten f,eks, innleide konsulenter, outsourcingsfirmaer, vikarhjelp mv. Det overordnede er full åpenhet og det vil si at det ikke bør være ansettelsesforholdet som skal legges til grunn, men et behov for å varsle om misligheter, trakassering, korrupsjon osv.

Punkt 4: Samme som under pkt. 1

Punkt 5: Det bør stå at varsling kan skje både skriftlig og muntlig, anonymt eller under navn, men vi tror at spesielle formkrav til et varsel kan ta skape tvil hos varsleren om kravene er innfridd eller ei. Derfor er vi heller ikke tilhenger av evt. minimumskrav til et varsel.

Punkt 6: Anonyme varsel bør behandles like seriøst som andre. Derfor bør heller ikke saksbehandlingsreglene være forskjellige. Det er varselets innhold som er det viktige.

Varslere som ønsker å være anonyme kan med stor grad av sikkerhet få opprettholdt sin anonymitet, så lenge vedkommende ønsker det, dersom varslingen skjer gjennom de tillitsvalgte. Offentlighetsloven, arkivloven gjelder ikke for tjenestemannsorganisasjonenes arkiver.

Vi er også opptatt av at rettighetene til den/de det blir varslet om det skulle vise seg at varselet er feil. Det bør utdypes nærmere hvilke vern vedkommende har og at dette er noe som bør inn i rutinene. Tilsvarende bør det understrekes i retningslinjene at informasjonen til de ansatte blir helt vesentlig ifb innføring av rutinene. Om ikke dette etterleves kan vi komme i den situasjonen at frykten for gjengjeldelse, om man ikke varsler riktig, medfører at man avstår fra å varsle.

Avslutningsvis vil vi spille inn at ved revideringen av Tjenestemannsloven så bør absolutt tjenestemenns rettigheter og plikter ved varsling være av stor relevans.

YS Stat har mottatt veilederen om "Varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen" som er utarbeidet av Arbeidstilsynet. Vi tar det som en selvfølge at statens retningslinjer kvalitetssikres slik at disse to "veilederne" samsvarer, i og med at virksomhetene nå allerede har mottatt den første.

Med hilsen
YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND – STAT (YS Stat)

Pål N. Arnesen
Leder